

Mediji in informacije

Splošno sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 97/21
Luxembourg, 9. junij 2021

Sodba v zadevi T-47/19
Dansk Erhverv/Komisija

Splošno sodišče je razglasilo ničnost sklepa Komisije o ugotovitvi, da nepobiranje embalažnine za nekatere embalaže pijač, ki se v nemških obmejnih prodajalnah prodajajo strankam s prebivališčem na Danskem, ne pomeni državne pomoči

Komisija v fazi predhodne preučitve ni mogla odpraviti vseh resnih težav pri ugotavljanju, ali nepobiranje embalažnine pomeni državno pomoč

Z zvezno nemško ureditvijo „VerpackV“¹ je bila prenesena Direktiva 94/62 o embalaži in odpadni embalaži². Za nekatere embalaže pijač za enkratno uporabo je bila s to ureditvijo uvedena shema embalažnin, ki vključuje davek na dodano vrednost (DDV) in ki se pobira v vseh fazah distribucijske verige do prodaje končnemu potrošniku, njen znesek pa se povrne po vrnitvi embalaže. Nepobiranje te embalažnine je prekršek, ki se lahko kaznuje z globo v najvišjem znesku 100.000 EUR.

V skladu z razdelitvijo pristojnosti, ki jo določa nemška ustava, so za izvajanje te ureditve odgovorni regionalni organi, ki lahko uporabo navedene ureditve zagotavljajo z upravno odredbo ali z naložitvijo glob. V tem okviru so organi zveznih dežel Schleswig-Holstein in Mecklenburg-Predpomorjanske (Nemčija) menili, da obveznost pobiranja embalažnin ne velja za obmejne prodajalne, če se pijače prodajajo izključno strankam s stalnim prebivališčem zlasti na Danskem in če se te stranke pisno (s podpisom izvozne deklaracije) zavežejo, da bodo te pijače konzumirale in embalažo odstranile zunaj nemškega ozemlja.

Dansk Erhverv, poklicno združenje, ki zastopa interese danskih podjetij, je menilo, da je s to oprostitvijo pobiranja embalažnin za embalažo pijač za enkratno uporabo skupini maloprodajnih podjetij na severu Nemčije dodeljena pomoč, ki ni zakonita in ni združljiva z notranjim trgovom, zato je pri Komisiji vložilo pritožbo v zvezi z državnimi pomočmi. Komisija je ob koncu faze predhodne preučitve sprejela sklep, s katerim je ugotovila, da sporni ukrepi, in sicer nepobiranje embalažnin, nepobiranje DDV v zvezi z embalažnino in nenaložitev globe podjetjem, ki ne pobirajo embalažnine, niso državna pomoč v smislu člena 107(1) PDEU.³

Dansk Erhverv je 23. januarja 2019 zoper ta sklep vložilo ničnostno tožbo. Splošno sodišče Evropske unije je pri preučitvi te tožbe podalo pomembna pojasnila, prvič, glede povezave med določbami o državnih pomočeh in drugimi določbami prava Unije oziroma nacionalnega prava, in drugič, o posledicah, ki jih je treba na področju glob izpeljati iz obstoja težav pri razlagi predpisa, ki se uporablja za ugotavljanje obstoja državnih sredstev.

Presoja Splošnega sodišča

Splošno sodišče je na prvem mestu pojasnilo, v kolikšnem obsegu se je mogoče uspešno sklicevati na kršitev določb, ki se ne nanašajo na pravo državnih pomoči, da bi se dokazala nezakonitost sklepa, ki ga je Komisija sprejela na tem področju. V zvezi s tem je treba po

¹ Verordnung über die Vermeidung und Verwertung von Verpackungsabfällen (Verpackungsverordnung) je uredba z dne 21. avgusta 1998 o preprečevanju in recikliranju odpadne embalaže (BGBl. 1998 I, str. 2379).

² Direktiva Evropskega Parlamenta in Sveta 94/62/ES z dne 20. decembra 1994 o embalaži in odpadni embalaži (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 13, str. 349).

³ Sklep Komisije C(2018) 6315 final z dne 4. oktobra 2018 o državni pomoči SA.44865 (2016/FC) – Nemčija – Zatrjevana državna pomoč nemškim obmejnim prodajalnam pijač.

navedbah Splošnega sodišča razlikovati glede na to, ali je v sklepu Komisije odločeno o združljivosti pomoči z notranjim trgov ali o obstoju pomoči. V prvem primeru se je – glede na to, da pomoči, s katero so zaradi njenih podrobnih pravil kršene druge določbe Pogodbe DEU, ni mogoče razglasiti za združljivo z notranjim trgov – pri izpodbijanju zakonitosti sklepa, v katerem Komisija meni, da je taka pomoč združljiva z notranjim trgov, mogoče uspešno sklicevati na to, da so z nacionalnim ukrepom, ki je opredeljen kot državna pomoč, kršene druge določbe Pogodbe DEU od tistih, ki se nanašajo na državne pomoči.

Po navedbah Splošnega sodišča pa to ne velja za sklepe, v katerih je odločeno o obstoju državne pomoči. V zvezi s tem je navedlo, da člen 11 PDEU res določa, da je treba zahteve glede varstva okolja vključiti v opredelitev in izvajanje politik in dejavnosti Unije. Vendar se taka vključitev izvede na ravni preučitve združljivosti pomoči, in ne na podlagi preučitve njenega obstoja. Ker je upoštevanje razloga v splošnem interesu v fazi opredelitve državne pomoči brezpredmetno, je Splošno sodišče razsodilo, da se na okoliščino, da so z nacionalnim ukrepom kršene druge določbe prava Unije od tistih, ki se nanašajo na državne pomoči, kot tako ni mogoče uspešno sklicevati pri dokazovanju, da je ta ukrep državna pomoč. Bilo bi namreč v nasprotju z besedilom člena 107(1) PDEU, če bi se štel, da nacionalni ukrep zaradi kršitve drugih določb Pogodb pomeni pomoč, čeprav ne izpolnjuje pogojev, ki so v tej določbi izrecno navedeni za opredelitev pomoči.

Po mnenju Splošnega sodišča to velja *a fortiori* za določbe prava države članice. Iz zahteve po enotni uporabi prava Unije in iz načela enakosti izhaja, da je treba izraze v posamezni določbi prava Unije, ki se za opredelitev svojega smisla in obsega ne sklicuje posebej na pravo držav članic, običajno razlagati avtonomno in enotno v celotni Uniji, in sicer ob upoštevanju okvira, v katerega je določba umeščena, in cilja, ki se uresničuje z zadevno ureditvijo. Splošno sodišče pa je ugotovilo, da člen 107(1) PDEU ne vsebuje nobenega izrecnega napotila na pravo držav članic. Poleg tega nadzor nad zakonitostjo nacionalnih ukrepov glede na notranje pravo ni naloga Komisije, ampak pristojnih nacionalnih sodišč. Vendar če bi bilo v zvezi s tem sprejeto, da mora Komisija zaradi neupoštevanja določb prava države članice nacionalne ukrepe opredeliti kot državno pomoč, bi bila s tem lahko pozvana, da odloči o zakonitosti teh ukrepov glede na notranje pravo, s čimer bi bila kršena pristojnost nacionalnih sodišč.

Splošno sodišče tako zavrača trditev Dansk Erhverv, da bi morala Komisija pri preučitvi, ali je ukrep oprostitve pobiranja embalažnine državna pomoč, upoštevati obveznosti Nemčije, ki izhajajo iz Direktive 94/62, iz načela „onesnaževalec plača“ in iz nemškega prava.

Splošno sodišče je na drugem mestu pri preučitvi očitka, da naj bi Komisija pri presoji, ali nenaložitev globe pomeni ugodnost, financirano iz državnih sredstev, neupravičeno uporabila novo pravno merilo, ki se nanaša na obstoj težav pri razlagi zadevne ureditve, navedlo, da je v obravnavani zadevi nenaložitev globe neločljivo povezana z nepobiranjem embalažnine in torej z razlago veljavne ureditve, ki jo v praksi priznavajo pristojni nemški regionalni organi. Tak okvir pa ne ustreza nobenemu od primerov, ki so bili do zdaj preučeni v sodni praksi na področju glob.

V teh okoliščinah se je Komisija po mnenju Splošnega sodišča pri preučitvi, ali je nenaložitev globe mogoče šteti za ugodnost, financirano iz državnih sredstev, upravičeno oprla na novo pravno merilo, ki se nanaša na povezavo med razlago upoštevne ureditve in pristojnostjo za sankcioniranje, ki jo izvajajo organi s to pristojnostjo. Komisija je prav tako pravilno menila, da težave pri razlagi ureditve načeloma lahko izključujejo, da bi se nenaložitev globe štela za oprostitvev plačila globe, ki pomeni državno pomoč. Primer, v katerem obstajajo težave pri razlagi predpisa, katerega kršitev se lahko kaznuje z naložitvijo globe, se namreč z vidika zadevne ugodnosti jasno razlikuje od primera, v katerem se pristojni organ odloči, da bo podjetje oprostil plačila globe, ki bi mu morala biti naložena na podlagi ureditve. V prvem primeru – drugače kakor pri drugem – ni že obstoječega bremena. Ob upoštevanju negotovega obsega predpisa obstoj kršitvenega ravnanja namreč ni očit in sankcija za tako ravnanje z globo v takem negotovem položaju torej ni nujna ali neizogibna.

Vendar je Splošno sodišče pojasnilo, da se merilo, ki se nanaša na obstoj težav pri razlagi ureditve, ki se uporablja, lahko uporabi le, če so te težavečasne in če so del postopnega

razjasnjevanja predpisov. Komisija pa se ni sklicevala na to, da so predpisi in težave pri razlagičasni in hkrati neločljivo povezani s postopnim razjasnjevanjem, čeprav morata biti ta pogoja izpolnjena, da bi bilo mogoče ugotoviti neobstoj državnih sredstev. V zvezi s tem je Splošno sodišče gledečasnosti morebitnih težav pri razlagi ureditve poudarilo, da **Komisija ni navedla nobene posebne okoliščine, na podlagi katere bi bilo mogoče upravičiti nadaljevanje take negotovosti od leta 2005 ali celo od leta 2003. Poleg tega je bilo glede neločljivosti postopnega razjasnjevanja predpisov in težav pri razlagi ureditve ugotovljeno, da iz nobenega elementa v spisu ni mogoče sklepati, da so bile take težave na dobri poti k temu, da bi bile odpravljene.**

Zato je Splošno sodišče razsodilo, da je Komisija napačno uporabila pravo s tem, da je ugotovila, da pogoj glede državnih sredstev ni bil izpolnjen, ne da bi preučila, ali so bile težave pri razlagi, na katere se je opirala,časne in neločljivo povezane s postopnim razjasnjevanjem predpisov. Ta ugotovitev je indic, na podlagi katerega je mogoče sklepati, da Komisija v fazi te predhodne preučitve ni mogla odpraviti vseh resnih težav pri ugotavljanju, ali nepobiranje embalažnine in nenaložitev globe pomenita državno pomoč. **Ker so bili ugotovljeni še nekateri drugi indici o resnih težavah, ki jih Komisija v fazi predhodne preučitve ni mogla odpraviti, je Splošno sodišče izpodbijani sklep v celoti razglasilo za ničn.**

OBVESTILO: Zoper odločbo Splošnega sodišča je mogoče v dveh mesecih in desetih dneh od njene vročitve pri Sodišču vložiti pritožbo, omejeno na pravna vprašanja.

OBVESTILO: Namen ničnostne tožbe je razveljavitev ali razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Države članice, evropske institucije in posamezniki lahko pod nekaterimi pogoji pri Sodišču ali Splošnem sodišču vložijo ničnostno tožbo. Če je ta utemeljena, se akt razveljavi ali razglasi za ničn. Zadevna institucija mora zapolniti morebitno pravno praznino, ki nastane z razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti akta.

Neuradni dokument za medije, ki Splošnega Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793